

BETAALD VOETBAL

Duel om de bal in wedstrijd tussen Feyenoord E3 – Ter Leede E1. Kans dat jong talent echt doorbreekt naar de top is heel klein

Dromen in duigen

Totaal rendement

Over alle ingestroomde jeugdspelers

Totaal: 1.335 spelers (geboren tussen 1987 en 1990)

VOETBALLERTJES IN BEROEPSOPLEIDINGEN VAN EREDIVISIECLUBS WORDEN LANG NIET ALLEMAAL PROF. ELSEVIER ONDERZOCHE DE TREURIGE PRAKTIJK

Het voetbalseizoen begint dit weekeinde. Net als elk seizoen zullen er ook nu jonge talenten doorbreken – talenten op wie de clubs trots zijn en met wie ze pronken. Maar het is schone schijn. Ruim driekwart van de spelers in de jeugdopleidingen haalt het betaalde voetbal niet, blijkt uit uitgebreid onderzoek van *Elsevier*.

Frank Hol en Roel Wolfert

Het is de droom van veel jongetjes om profvoetballer te worden. Om net zo goed te worden als Lionel Messi, Wesley Sneijder of Edwin van der Sar. Elke week spelen in de mooiste stadions, aandacht en een miljoenensalaris: wie wil dat niet?

Elk voetbalseizoen komen sommige van die dromen uit. Doelman Jasper Cillessen van NEC werd in zijn debuutjaar meteen opgeroepen voor het Nederlands elftal. PSV-

aanwinst Georginio Wijnaldum doneerde na zijn transfer zelfs tonnen aan de Feyenoord Academy, als bedankje aan zijn opleiders. Elke voetbalopleiding heeft zo zijn successtory. Maar achter die mooie verhalen schuilt een harde realiteit. Uit onderzoek van *Elsevier* blijkt dat het rendement van de beroepsopleiding tot profvoetballer problematisch is.

Verspreid over het land zijn straks veertien beroepsopleidingen waar jongens tussen de elf en negentien jaar worden opgeleid tot profvoetballer, zogeheten Regionale Jeugd-

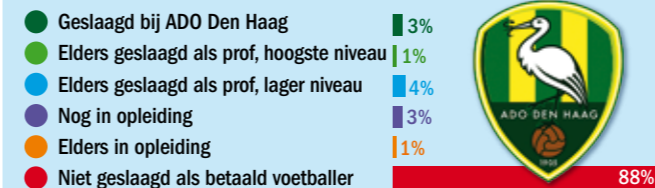
opleidingen (RJO's). Per RJO heeft *Elsevier* onderzocht wat er van alle spelers uit de vier laatst mogelijk doorgebroken lichtingen (geboortejaren 1987 tot en met 1990) terecht is gekomen.

Intensief speurwerk van zes maanden met behulp van opleidingsarchieven, oud-trainers en oud-spelers bracht alle spelers in beeld. Alleen het archief van sc Heerenveen/Emmen was ontoereikend, zodat die jeugdopleiding buiten beschouwing blijft. Ook ontbraken er enkele teamoverzichten bij

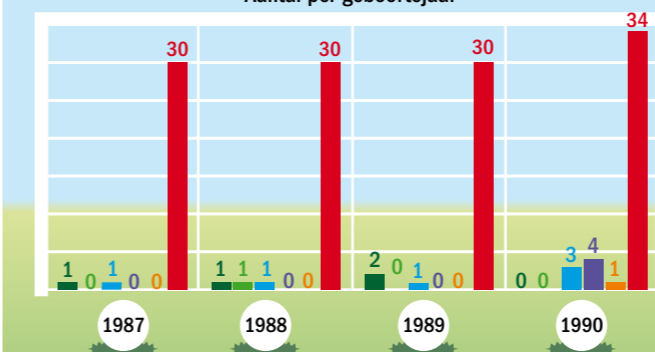
Foto: Orange Pictures/Laurens Jindhout

ADO Den Haag

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

Aantal per geboortjaar

ELSEVIER

ADO Den Haag en Willem II/RKC, waardoor er theoretisch een klein, niet cruciaal aantal spelers zou kunnen ontbreken in het onderzoek. Alle teamoverzichten waren nodig omdat er elk seizoen spelers afvallen en nieuwe talenten instromen. Jeugdspelers wisselen soms ook van opleiding. Wijnaldum zat eerst in de Sparta-opleiding, en daarna bij Feyenoord. Zijn succes is dan ook deels toe te schrijven aan Sparta. Van de spelers speelde 8 procent in meerdere opleidingen.

In totaal stapten 1.335 jongens één van de twaalf onderzochte voetbalopleidingen in. De realiteit blijkt hard: 78 procent, 1.028 jeugdspelers, blijkt geen profvoetballer te zijn geworden. Zij komen meestal terecht in een eerste elftal van een amateurvereniging, of zijn gestopt met voetballen. Wel hun weg in het betaald voetbal vonden 235 spelers.

Wat is een RJO?

Regionale Jeugdopleiding: keurmerk opleiding tot prof

Het project Regionale Jeugdopleidingen (RJO) is een onderdeel van het Masterplan jeugdvoetbal van 2001-2011, dat een impuls moet geven aan het jeugdvoetbal in Nederland. Het RJO-project moet het aantal talenten dat doorbreekt in het betaalde voetbal verdubbelen. Voorheen had elke Betaald Voetbal Organisatie (BVO) haar eigen jeugdopleiding. Intern onderzoek van de KNVB wees in 2005 al uit dat deze 38 voetbalopleidingen te weinig betaald voetballers voortbrachten.

De KNVB bedacht dat het met minder, maar sterkere opleidingen beter zou wor-

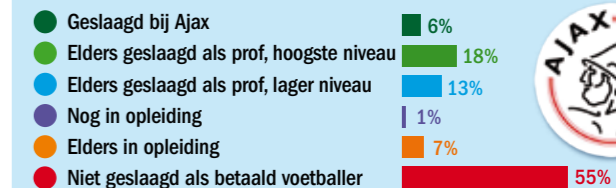
den. Daarom stond de voetbalbond sindsdien samenwerkingen toe om de krachten te bundelen. Na de eerste succesvolle pilot in 2005 – samenwerking tussen FC Twente en Heracles Almelo – werden aan de hand van een certificeringssysteem dertien RJO's aangewezen. In Limburg vechten Roda JC, Fortuna Sittard en MVV om de veertiende RJO. Alle overige opleidingen die daarbuiten vallen, zoals NAC Breda en De Graafschap, moeten zich aansluiten bij huidige RJO's. Bij de RJO's spelen en trainen jeugdspelers met en tegen de beste talenten. Ook kunnen zij nu hun kansen spreiden. Een junior van Groningen die nog tijd nodig heeft, ging voorheen naar het tweede. Nu kan Groningen hem stallen bij Cambuur of Veendam.

Maar van alle 1.335 jongens brak gemiddeld slechts 4,5 procent door bij hun eigen club: zo'n een à twee spelers per lichting per club. Clubs verschillen daarin weinig van elkaar. Het gros van de wel geslaagde jeugdspelers werd uiteindelijk betaald voetballer bij een andere profclub. Opmerkelijk is dat driekwart van die spelers werd opgeleid door slechts vier van de dertien RJO's: Ajax, PSV, Feyenoord en sinds kort AZ. Alleen deze vier opleidingen bieden enigszins perspectief op profvoetbal. Het rendement van de opleiding van Ajax is subliem ten opzichte van de rest. Maar liefst 70 van de 235 spelers (30 procent) hebben (een deel van) hun opleiding bij de Amsterdammers genoten. Twee keer zoveel als bij de andere drie topopleidingen.

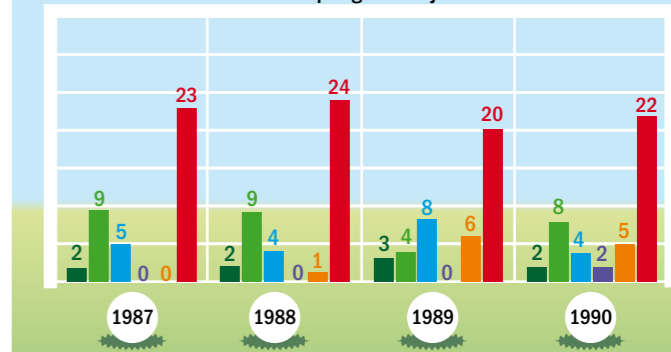
Dat de PAAF-clubs – zoals PSV, AZ, Ajax en Feyenoord worden genoemd – beter

Ajax

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

Aantal per geboortjaar

ELSEVIER

scoren, is niet verwonderlijk. Hun budget is stukken hoger, hun traditie en imago aansprekender. Wanneer een jeugdspeler, waarvan dan ook, wordt gevraagd voor Ajax, zegt hij geen 'nee'. De bovenlaag van de toptalenten zit dus bijna altijd bij deze clubs.

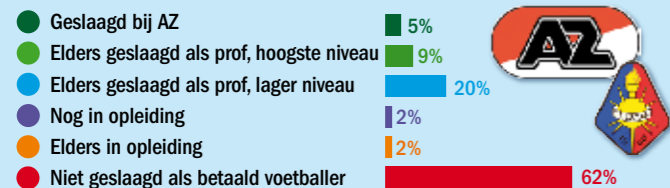
Het gevolg is dat niet-PAAF-clubs met mindere goden moeten werken. En dat is te zien. Sparta, FC Twente en Vitesse/AGOVV onderscheiden zich nog enigszins, maar ADO Den Haag, FC Groningen/Cambuur, NEC/FC Oss, FC Utrecht en Willem II/RKC, leverden alle in vier jaar met moeite tien volwaardige profvoetballers af. Van hen is de helft niet eens actief op het hoogste niveau. Er is amper een vangnet voor spelers van

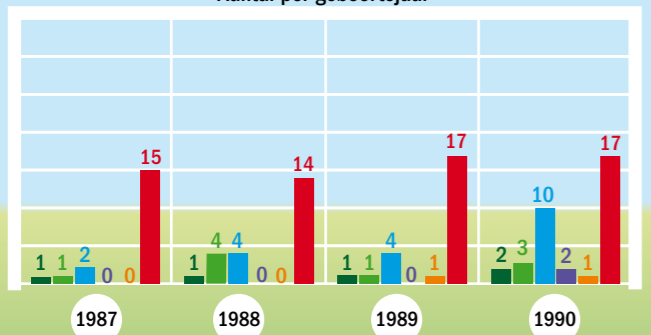
RJO's in Nederland

AZ/Telstar

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

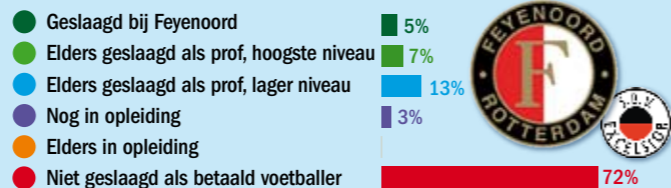

Aantal per geboortjaar

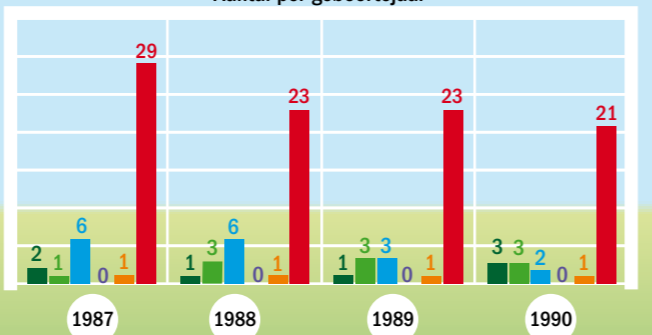

Feyenoord/Excelsior

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

Aantal per geboortjaar

Leeswijzer

Hoe is Elsevier tot deze resultaten gekomen?

Elsevier heeft van de Regionale Jeugdopleidingen (RJO's) elftaloverzichten opgevraagd van alle jeugdteams waarin spelers kunnen hebben gespeeld die geboren zijn van 1987 tot en met 1990. Dit zijn de jongste lichtingen die een reële kans op doorbraak hebben gehad. Wanneer samenwerkingsverbanden pas recent zijn ontstaan, zijn van voor die periode alleen de archieven van de 'leidende' eredivisieclub van die samenwerking aangesproken. Spelers die bij een samenwerkingsclub spelen, zijn opgenomen in de categorie: 'Elders prof'.

Onder jeugdteams wordt in dit onder-

zoek verstaan: alle teams van de D-pupillen (11 jaar) tot en met de A-junioren (19 jaar). Het totaal aantal spelers verschilt per club, omdat sommige clubs met combinatie-elftallen werken en andere clubs elk geboortjaar apart in een elftal opnemen.

De spelers in het onderzoek zaten minimaal een jaar in de opleiding. Omdat het hier gaat om de vraag wat de kansen zijn op het moment dat een speler wordt gevraagd voor een voetbalopleiding, is geen onderscheid gemaakt in het aantal jaren dat de jeugdspeler in de opleiding is gebleven. De gegevens zijn bijgewerkt tot het einde van het seizoen 2010/2011. De categorieën zijn: **Geslaagd bij eigen club:** minimaal tien wedstrijden voor opleidingsclub in officieel verband en momenteel actief als prof. Officiële wedstrijden zijn competitie- en (Europese) bekerduels. **Elders prof, hoogste niveau:** opleidingsclub

verlaten zonder tien officiële wedstrijden te hebben gespeeld. Nu actief als betaald voetballer op hoogste niveau in binnen- of buitenland en minimaal tien officiële wedstrijden op het hoogste niveau gespeeld. **Elders prof, lager niveau:** opleidingsclub verlaten zonder tien officiële wedstrijden te hebben gespeeld. Nu actief als betaald voetballer en minimaal tien officiële wedstrijden op lager betaald niveau gespeeld. **Nog in opleiding:** actief voor de club van opleiding, zonder tien officiële wedstrijden te hebben gespeeld.

Elders in opleiding: opleidingsclub verlaten zonder tien officiële wedstrijden te hebben gespeeld. Nu actief voor andere Betaald Voetbal Organisatie zonder daar tien officiële wedstrijden te hebben gespeeld. **Niet geslaagd als betaald voetballer:** opleiding verlaten, momenteel niet actief als betaald voetballer.

spelers beschikbaar komen dan er nodig zijn bij profclubs. Het aanbod overtreft de vraag ruim. Ook na de omvorming van 38 opleidingen naar 14 RJO's (zie 'Wat is een RJO?' op pagina 15) zal dat zo zijn.

Dat er op weg naar de top veel jeugd talent afvalt en teleurgesteld raakt, is onderdeel van het huidige systeem, waarin clubs op zoek zijn naar dat ene goudmijntje. Opvallend is dat clubs geen enkel benul hebben van wat er van de vele afvallers is terechtgekomen. Nazorg is er alleen in de vorm van bemiddeling en het gebruik van faciliteiten. Tot hooguit een jaar na uitstroom. Voor de clubs is het vooral aantrekkelijk om zelf spelers op te leiden en ze later door te verkopen. Eigen jeugdspelers zijn ook goedkoper, want voor spelers van buitenaf moet een transfersom worden betaald aan de oude club. Wanneer

spelen, een bescheiden loon ontvangt. Ze moeten na hun korte voetbalcarrière – misschien wel tijdens – gewoon aan het werk om geld te verdienen. Soms verdienen ze nog minder dan topamateurspelers. Het overgrote deel komt na z'n 35ste terecht op de arbeidsmarkt. Alleen op het hoogste niveau is het mogelijk om je financieel onafhankelijk te spelen. Het gemiddelde jaarsalaris in de Eredivisie was in 2010 355.000 euro.

Simpele rekensom

Dat de kans om prof te worden klein is, hoeft niets te zeggen over de kwaliteit van de opleiding. Een simpele rekensom leert dat de achtien Eredivisieclubs plaats bieden aan 198 basisspelers en ruim 200 wisselers. De vraag naar profvoetballers is dus gering. Er zijn te veel opleidingen, waardoor er meer

deze opleidingen. Ze hebben geen uitzicht op een carrière als betaald voetballer en vroeg of laat horen ze bij de grote groep afvallers die hun plekje vinden in het amateurvoetbal.

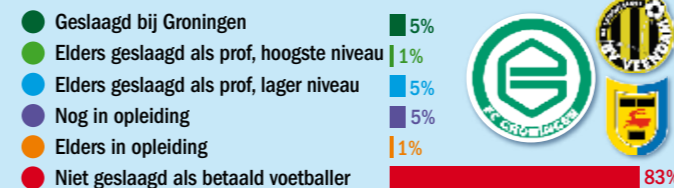
Van de 1.335 spelers vallen er 72 tussen wal en schip; zij hebben wel een (jeugd)contract, maar braken nog niet door. In de praktijk blijkt dat de meesten na een of twee jaar uitstromen naar een lager niveau.

Het doel van de beroepsopleiding tot profvoetballer spreekt voor zich, maar er blijkt eigenlijk helemaal geen sprake te zijn van een beroepsopleiding. Het rendement is schrikbarend laag. De droom van honderden jeugdvoetballers valt jaarlijks in duigen. Zij worden geen beroepsvoetballer, terwijl hun leven daar jarenlang op was ingesteld.

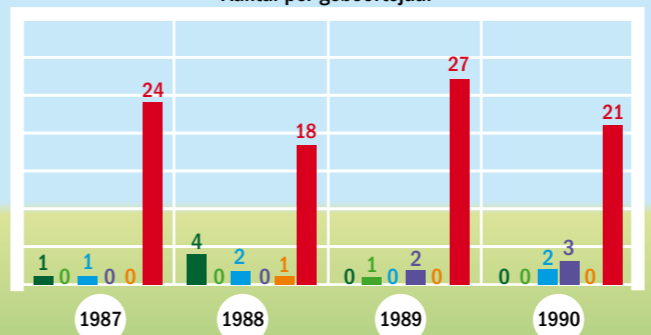
Daar komt bij dat de helft van de profvoetballers die niet op het hoogste niveau

FC Groningen/Cambuur/Veendam

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

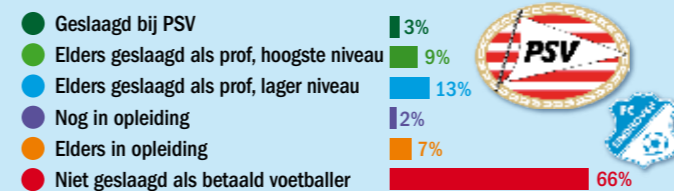

Aantal per geboortjaar

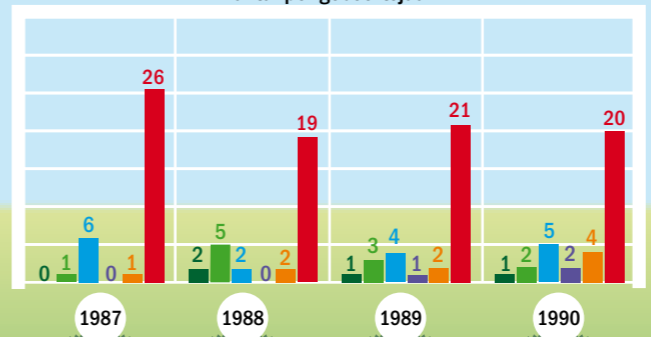

PSV/FC Eindhoven

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

Aantal per geboortjaar

jeugdspelers doorbreken, versterkt dat ook de identiteit van de club. Fans uit Rotterdam braken vorig seizoen het stadion af voor Luc Castaignos en Stefan de Vrij, toen jeugdspelers in het eerste. Bovendien wennen spelers in de eigen opleiding aan clubcultuur en speelwijze, zodat ze makkelijker instromen in het eerste.

Maar het beleid van bovenaf blokkeert die doorstroom vaak, vooral als de club snel naar een hoger prestatieniveau wil. Clubs kiezen dan vaker voor kwaliteit van buitenaf. Ook geld is een belangrijke factor. Peter van Dort (43), onderzoeker bij de KNVB, zegt, verwijzend naar Nol Hendriks: 'Roda JC had een geldschieter die ervoor zorgde dat er spelers kwamen en er baat bij had dat spelers snel weer werden verkocht. Zulke praktijken blokkeren de doorstroom van jeugdspelers.'

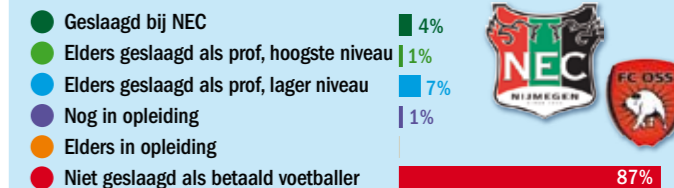
Anderzijds zie je een groei van doorgebroken jeugdspelers wanneer een club er financieel slecht voor staat. Van Dort: 'Als er geen alternatieven zijn, krijgen ze wel tijd en vertrouwen. Zoals nu bij Feyenoord en in het verleden bij Vitesse.' Daar braken zeven spelers met geboortjaar 1988 door in het eerste.

Het ligt soms ook aan de spelers zelf. Een speler kan nog zo talentvol zijn, uiteindelijk weet je niet hoe zijn ontwikkeling verloopt. Soms zit er geen progressie meer in de grootste beloftes, ondanks inspanningen van trainers. Talent is eindig, en talent alleen niet genoeg. Blessures, omstandigheden thuis, mentaliteit of puberteit spelen allemaal mee. Maar ook als alles klopt, biedt dat nog geen garanties. Er is geluk nodig, vertrouwen van een trainer, een blessure van een concurrent.

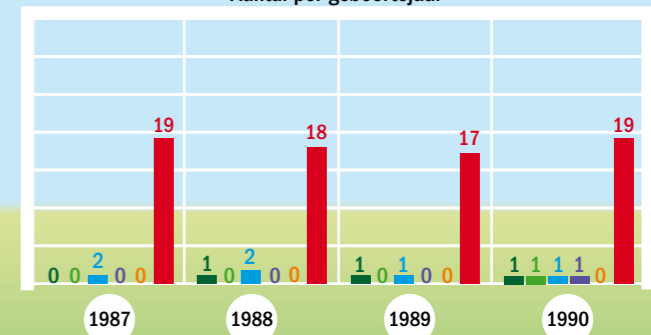
Hoewel de grootste talenten – Wesley

NEC/FC Oss

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

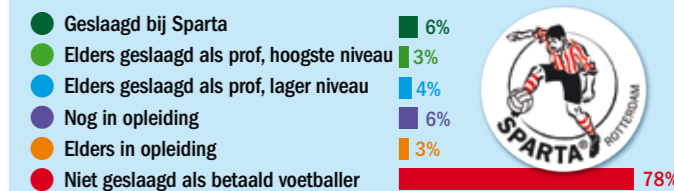

Aantal per geboortjaar

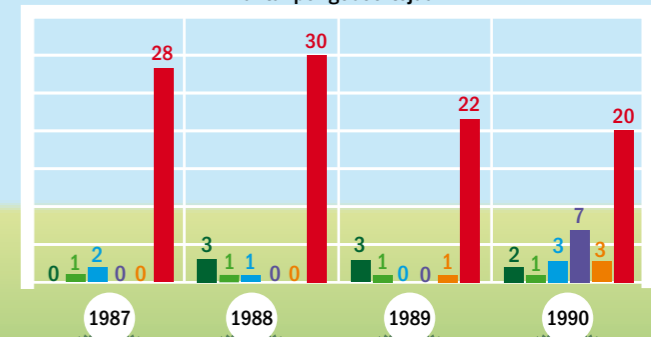

Sparta

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

Aantal per geboortjaar

Sneijder, Ibrahim Afellay en Robin van Persie – al vroeg in de opleiding zaten, blijft voetbal onvoorspelbaar. Dirk Kuijt speelde nooit in een professionele voetbalopleiding.

Toch kun je wel een redelijke inschatting maken volgens Ruud Kaiser (50), oud-jeugdbondscoach en -juniorentrainer bij Chelsea. 'Vanaf dertien jaar kun je al inschatten of een speler binnen de opleiding het gaat redden. Of het een supertalent, toptalent, gewoon talent of middelmaat is. Die middelmaat houdt het elftal in stand, maar zal het betaalde voetbal niet redden.' Wanneer er maar één of twee spelers doorbreken, houdt dat in dat de andere spelers opvulling zijn om hen de ster te laten zijn. Een schrijnende constatering.

Uit het Beroepscompetentieprofiel Profvoetballer, dat door de KNVB en andere partijen is opgesteld, blijkt dat een speler na de

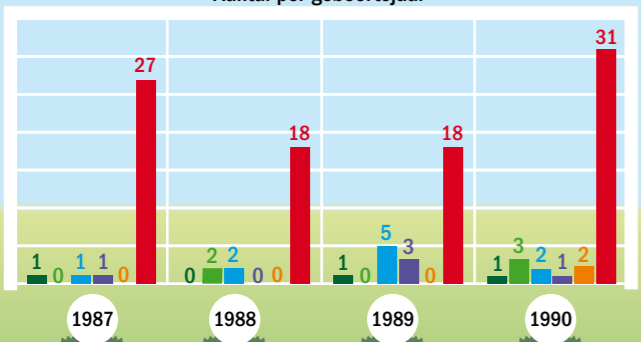
FC Twente/Heracles/Go Ahead

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

- Geslaagd bij FC Twente 3%
- Elders geslaagd als prof, hoogste niveau 4%
- Elders geslaagd als prof, lager niveau 8%
- Nog in opleiding 4%
- Elders in opleiding 2%
- Niet geslaagd als betaald voetballer 79%

Aantal per geboortjaar

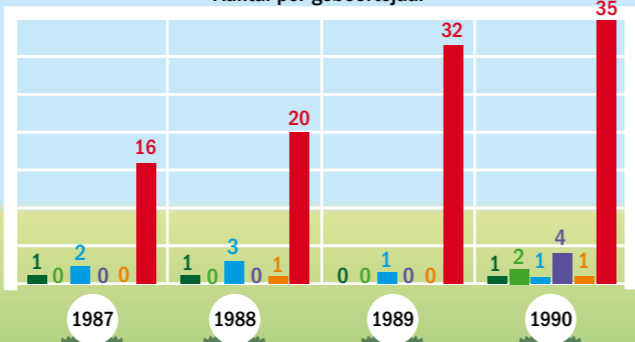
FC Utrecht

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

- Geslaagd bij FC Utrecht 2%
- Elders geslaagd als prof, hoogste niveau 2%
- Elders geslaagd als prof, lager niveau 6%
- Nog in opleiding 3%
- Elders in opleiding 2%
- Niet geslaagd als betaald voetballer 85%

Aantal per geboortjaar

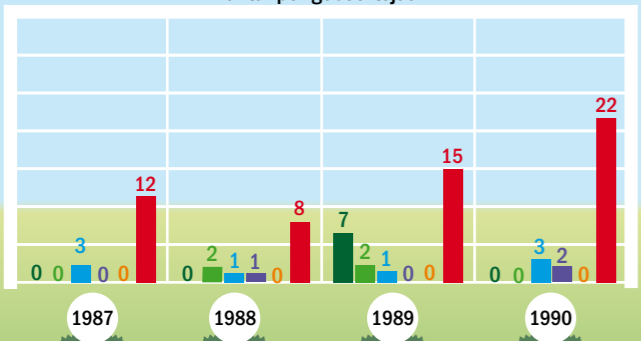
Vitesse/AGOVV

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

- Geslaagd bij Vitesse 9%
- Elders geslaagd als prof, hoogste niveau 5%
- Elders geslaagd als prof, lager niveau 10%
- Nog in opleiding 4%
- Elders in opleiding 4%
- Niet geslaagd als betaald voetballer 72%

Aantal per geboortjaar

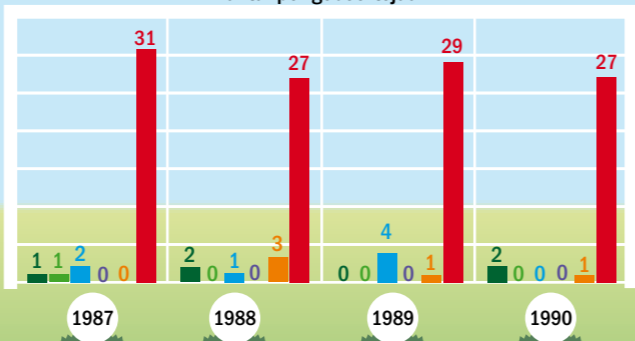
Willem II/RKC

Rendement jeugdspelers geboren tussen 1987 en 1990

- Geslaagd bij Willem II 4%
- Elders geslaagd als prof, hoogste niveau 1%
- Elders geslaagd als prof, lager niveau 5%
- Nog in opleiding 4%
- Elders in opleiding 4%
- Niet geslaagd als betaald voetballer 86%

Aantal per geboortjaar

opleiding tot profvoetballer moet kunnen bijdragen aan het teamproces, voorbereiden, ontwikkelen, verbeteren, reflecteren en omgaan met media, publiek en sponsors. Een jeugdspeler wordt dus opgeleid tot profvoetballer en niets anders. Terwijl de kans op een baan juist gering is. Intussen gaan jeugdspelers een leven tegemoet waarin het zeven dagen per week draait om topsport.

Scoutingsteam

Elke club heeft door een uitgebreid scoutingsteam alle amateurspelertjes uit de regio in beeld. De besten worden geselecteerd. Hoewel de instroomleeftijd van voetbaltalentjes bij RJO's elf jaar is, rapen sommige clubs al spelers vanaf zes jaar bijeen. De voetbalopleiding duurt daarna tot negentien jaar. Zo lang bij een club blijven

is alleen voor de besten weggelegd.

Opleidingen laten weinig aan het toeval over. Ze bieden uitstekende faciliteiten en spelers worden begeleid door een keur aan experts: trainers, sport-, studie- en voedingsbegeleiders, een psycholoog, materiaalmen- en een medische staf. Eetvoorschriften en gedegen medische verzorging spreken in de top voor zich. Net als Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP)-gesprekken tussen de voetballertjes en hun begeleiders, voorlichting over zaakwaarnemers, carrièreplanning en media, en gebruik van videoanalyse-systemen tijdens trainingen en wedstrijden. Daardoor is de kans dat je een betere voetballer wordt groter dan bij een amateurclubje.

Omdat spelers uit de hele regio of zelfs uit het hele land komen, regelen de meeste clubs het vervoer. Elke dag worden spelers

's ochtends rond zes of zeven uur opgehaald door een busje. Na afloop van de trainingen en school brengt dat busje hen tussen vijf en zeven uur thuis. Feyenoord-junior Joey Slegers (17) uit Helmond, wordt zelfs elke dag door een privéchauffeur naar de club gereden. Zijn twaalfjarige clubgenootjes komen onder meer uit Landgraaf, Zwammerdam, Leiden, Nootdorp, Bodegraven, Arnhem, Sassenheim en Loon op Zand met het openbaar vervoer naar Rotterdam.

Jeugdspelers trainen tot hun dertiende vier keer per week, daarna vijf tot zes keer per week. En op zaterdag is er een wedstrijd. Die zijn door het hele land. Naar school gaan ze in de buurt van de club. Veel clubs hebben een dagopleiding, waardoor spelers niet naar een reguliere school in hun woonplaats kunnen. PSV, Feyenoord, AZ, sc Heerenveen/

Koos van Tamelen (54)
Oud-hoofd opleidingen van FC Utrecht (sinds juli 2011)

De cijfers uit jullie onderzoek verrassen ons niet. Natuurlijk willen wij dat onze spelers het eerste van FC Utrecht halen, en ons doel is dat 50 procent van de spelers zelf opgeleid is. Maar zolang er zoveel buitenlandse spelers in de eredivisie zijn, wordt dat toch een lastig verhaal.

Tot twee jaar geleden bemoeiden we ons veel minder met school. School is school en voetbal is voetbal, dachten we toen. We zijn er inmiddels achter gekomen hoe belangrijk school is voor onze jeugdspelers. Lang niet iedereen kan profvoetballer worden. Dat maken wij nieuwe jongens vanaf het begin ook duidelijk.

Wij voelen ons verantwoordelijk voor de spelers die afvallen. Daarom beginnen we volgend jaar de mbo-opleiding tot profvoetballer. Op die manier kunnen we spelers een totaalpakket bieden.

Rik van de Donk (44)
Begeleidt op Thorbecke Lyceum Rotterdam jonge Feyenoorders

Ik ben de hele dag bezig om van alles te regelen voor de jonge Feyenoorders en andere topsporters op school. Ik zorg dat hun dagindeling rooster technisch zo goed mogelijk in elkaar zit. De afvallers kunnen hier als nazorg nog een jaar blijven, in dezelfde klas met alle topsporters. Maar een speler denkt dan vaak: 'Ik hoor er niet meer bij.' Daarom is het misschien beter om terug te keren naar een school in je eigen omgeving.

Opvoeding hoort er ook bij. Jeffrey Bruma van Chelsea zegt nog steeds 'Meneer' en 'U' tegen me, terwijl zijn jeugdsalaris bij Feyenoord al veel meer was dan wat ik verdien. Vanaf de eerste dag dat de kinderen binnenkomen, hameren we er ook op dat het een voorrecht is hier op school te zitten en bij Feyenoord te spelen. Daar past een topsport-houding bij.

Nico Dijkshoorn (51)
Dichter. Zijn zoon Bob speelde vanaf z'n tiende twee jaar bij AZ

Toen Bob door AZ gescout werd, hadden mijn ex-vrouw en ik genoeg twijfels. Over vervoer, school, plezier en vriendjes. Eigenlijk wilde ik het toen al niet. Maar het hoofd opleidingen en de trainer garandeerden dat ze dit niet deden als ze niet bijna zeker wisten dat Bob ging slagen.

Bob genoot nog wel toen hij in de basis speelde. Maar de frustratie sloop erin toen hij weken, soms maanden vier minuten mee mocht spelen. En dan had hij nog mazzel, alleen de besten speelden. Het was een kille wereld, waarin Bob continu op zijn lazer kreeg.

Ouders waren ook enkel goed om de kinderen aan hun dieet te houden. Wij reden helemaal naar Drenthe, niemand van AZ zei iets. Achteraf bleek dat je een worst voor de neus is gehouden. Je zoon een unieke voetballer? Lulverhaal. Advies aan ouders? Nooit doen!

Twan Centen (47)
Zoon Dani (13) begint aan vijfde seizoen NEC als keeper in C1

Dani traint vijf keer per week. Elke morgen wordt hij om 7.15 uur opgehaald, 's avonds is hij om 17.15 uur weer thuis. Wij werden van tevoren goed ingelicht over de kleine kans die Dani heeft om uiteindelijk te slagen bij NEC. Je moet elk jaar bij de besten horen om niet af te vallen. Toch is het spelen bij NEC een kans. Ieder jochie droomt ervan.

Het mooie van NEC is dat ze de ontwikkeling als mens minstens zo belangrijk vinden als de ontwikkeling als voetballer. Hij doet havo en zit in de klas met jongens uit zijn team. Bij NEC heb je te maken met facetten als discipline, afspraken nakomen en het spelen als team. Daardoor maakt Dani ook sprongen op sociaal- en menselijk gebied. Ik merk dat mijn zoon veel plezier heeft en dat is het allerbelangrijkste. Op zaterdag staat het hele gezin in het teken van Dani.

Foto's: Marco Hillen, Jacqueline de Haas/AH, Filip Franssen

Ook selectie Oranje geen garantie

Wat is er geworden van achttien jeugdinternationals uit 2002?

In 2002 werden deze achttien voetballers geselecteerd voor het Nederlands Elftal Onder 15, dat speelde tegen Finland. De meest opvallende speler is tweevoudig doelpuntenmaker **Mickey Iryanan**, die na FC Oss in de PSV-jeugd speelde. Iryanan loste zijn belofte niet in: hij raakte volgens oud-teamgenoten aan lager wal. Zijn laatste club was de Groesbeekse derdeklasser Rood-Wit.

Van de overige selectiespelers zijn er slechts zes doorgebroken in het profvoetbal. **Sergio Zijler** speelde afgelopen seizoen, na 73 wedstrijden en 7 doelpunten bij FC Twente en Willem II, een halfjaar bij HNK Rijeka in

Kroatië. In de zomer stapte hij over naar de Turkse eersteklasser Orduspor. **Stef Doedee** (FC Dordrecht), **Jaime Bruinier** (Sparta Rotterdam) en **Julius Wille** (AGOVV Apeldoorn) spelen een niveau onder de eredivisie in de Jupiler League. Wille maakte deze zomer wel een kort uitstapje naar het Amerikaanse FC Dayton Dutch Lions. **Henrico Drost** werd vorig jaar kampioen met RKC Waalwijk en promoveerde naar de eredivisie, terwijl zijn tweelingbroer **Jeroen Drost** daar terugkeert bij Vitesse na een uitleenperiode bij FC Zwolle. Jeroen speelde eerder honderd duels in de eredivisie bij Vitesse, NEC en sc Heerenveen.

Vijf spelers mochten even ruiken aan het betaalde voetbal, maar braken niet door. **Roel Schirra** speelde 20 wedstrijden bij Helmond Sport, maar speelt nu bij EVV in de Topklasse

en studeert HBO-recht. Aanvoerder **Bernard Quainoo** speelde in de PSV-jeugd, bij Helmond Sport, Haarlem en FC Den Bosch, en zou nu in Londen wonen en voetballen. **Brahim Aoulad-Lfadil**, die na 6 wedstrijden bij Telstar bij de failliete amateurclub FC Turkijemspor speelde, was 2,5 jaar gestopt met voetbal. Hij hoopt nu het plezier terug te vinden bij eersteklasser De Kennemers uit Beverwijk. In het dagelijkse leven is hij parttime jongerenwerker. **Robbin Kieft**, zoon van oud-international Wim Kieft, vertrok na de Ajax-jeugd naar FC Groningen, waar hij drie wedstrijden speelde in de hoofdmacht. Na twee jaar Hoofdklasse met AFC uit Amsterdam, hield hij het vorig seizoen in de winterstop voor gezien bij vierdeklasser Buitenveldert. Kieft is cocktailshaker en soms model.

Na één wedstrijd bij FC Oss en twee seizoenen hoofdklasse bij Germania, stopte **Marijn Mulders** met voetballen. Hij is nu fysiotherapeut in de praktijk van zijn vader. **Rick Kluijskens** had een contract bij Vitesse, maar een knieblessure voorkwam zijn doorbraak. Vijf operaties later is hij verkoper bij de binddienst van P2 Group en speelt hij bij IJVV Stormvogels in de eerste klasse.

Bart van Berlo verruilde de voetbalopleiding van Helmond voor die van PSV, maar brak nooit door. Hij speelt nu bij Hoofdklasser Gemert en is media-adviseur bij Van Helvoort Uitgeverij. **Nick Verlijdsdonk** is opticien en voetbalt bij eersteklasser Geldrop. Bij de Duitse amateurclub Vorwärts Epe heeft **Maike Visser** zijn schopte het tot derde doelman van FC Twente, maar is nu balieverkoper bij Snuverink Twepa. **Rico Kogeldans** speelde na Sparta nog in de opleiding van Feyenoord en ADO Den Haag. Noordwijk is zijn vijfde amateurclub op het hoogste amateurniveau. Hij werkt bij de Belastingdienst. **Travis Reuser** speelde na FC Volendam nog in de voetbalacademie van Ajax en FC Groningen. Hij studeert vrijetijdsmangement en werd kampioen van de derde klasse met Nibbixwoud.

Nederlands Elftal Onder 15. Staand, van links af: **Brahim Aoulad-Lfadil**, **Marijn Mulders**, **Henrico Drost**, **Jeroen Drost**, **Stef Doedee**. Zittend, van links af: **Bart van Berlo**, **Roel Schirra**, **Bernard Quainoo**, **Sergio Zijler**, **Rick Kluijskens**, **Mickey Iryanan**. Andere genoemden staan niet op de foto

kunnen de jeugdspelers precies leren dat je moet winnen, maar ze weten weinig van pedagogische belangen. Een club zou zich meer moeten bezighouden met het voorbereiden van de spelers op een plek in de maatschappij wanneer het met voetbal niet lukt.

Jeugdspelers kunnen zelfs fysieke problemen krijgen. Volgens inspanningsfysioloog Raymond Verheijen (39) kan zich groeistagnatie voordoen door het 'geboortemaand-effect'. Jongens geboren in juli tot en met december moeten tijdens de training op hun tenen lopen om op te boksen tegen de ouderen. Waardoor ze op termijn 4 tot 6 centimeter kleiner kunnen worden dan normaal.

De resultaten van het *Elsevier*-onderzoek verrasten de opleidingshoofden van de clubs en de KNVB niet. De KNVB had door beperkt intern onderzoek al een beeld en ba-

seerde daar het RJO-plan op. Bovendien trachten de clubs hun spelers nu breder op te leiden dan alleen tot profvoetballer.

Om de afvallers een vangnet te bieden begon Sparta vorig jaar met de mbo-opleiding tot profvoetballer. De speler (zeventien tot en met twintig jaar) kan zich met deze studie ook maatschappelijk ontwikkelen. Naast een diploma Sport & Bewegen niveau 3, krijgen de leerlingen bij het verlaten van de opleiding de mogelijkheid om in te stromen in de reguliere Sport en Bewegen-opleiding. Willem II/RKC en FC Utrecht volgden snel.

Paul Verweel (60), lid bondsbestuur van de KNVB en hoogleraar Bestuur en Organisatiewetenschappen: 'Ik krijg voldoende signalen dat clubs zich meer bewust zijn van hun opvoedkundige rol. Maar dat is een proces,

clubs moeten een hele cultuurverandering ondergaan om dit te bereiken. Daarom moet de KNVB Academie ervoor zorgen dat de toekomstige trainers pedagogisch beter worden geschoold.' De nieuwe structuur van Regionale Jeugdopleidingen is een stap in de goede richting. Er zijn veel minder opleidingen, en dus minder afvallers. Over een jaar of twee, drie zal blijken wat het echt oplevert.

Maar eigenlijk zijn het tussenoplossingen in het belang van clubs en de bond: in Nederland blijkt maar plaats voor vier topopleidingen als die van PSV, AZ, Ajax en Feyenoord. Want ook wanneer het RJO-project de slagingskans verdubbelt, zoals de KNVB beoogt, blijft het aantal afvallers in deze nieuwe structuur nog steeds enorm.

Profvoetballer, dat wordt je kind bijna nooit. ■